

Корнило І.М., Курган П.Г., Гнип О.П. *(Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна)*

Проблема якості освіти є для сучасного суспільства однією з найбільш важливих тому, що неможливо розраховувати на конкурентоспроможність в складному світовому ринковому просторі без кваліфікованих фахівців. Якісна освіта – це суспільно організований нормований процес (і його результат) постійної передачі попередніми поколіннями наступним соціально значущого досвіду, що представляє собою в онтогенетичному плані становлення особистості відповідно до генетичної програми й соціалізацію особистості [1]. Якість освіти багато в чому залежить і від професійної підготовки викладача.

Сучасне суспільство пред'являє до фахівця підвищені вимоги, обумовлені вільним ринком, у тому числі і робочої сили. Нова соціокультурна ситуація вимагає від людини здібності усвідомлювати і аналізувати свою життєву позицію, робити вибір на користь збереження і розвитку своєї особи, вдосконалення професійної діяльності. Людина, яка прагне досягти професійних висот, має бути готовою до нового, їй необхідна гнучкість в процесі діяльності, її аналізу, спостережливість, далекоглядність в прогнозі нових подій і можливих проблем.

ВУЗи вимушені вступити на шлях конкурентної боротьби в період переходу країни до ринкових відносин. Необхідно визначитися: освіта – це виробництво з багатосуб'єктивним споживачем, що навчається, академічне і педагогічне співтовариства, суспільство і його інститути, роботодавець, ринок праці, економіка і т.д., продукцією якого є дипломований фахівець, або сфера обслуговування, що надає споживачам деякі освітні послуги.

Більшість сучасних дослідників схильна до останнього тлумачення. Головний внутрішній замовник – студент, який і є основним споживачем освітньої послуги. Згідно термінології освітян, «освітня послуга – комплекс цілеспрямовано створюваних пропонуваних можливостей для придбання знань та умінь з метою задоволення освітніх потреб»[2].

А якість означає задоволеність споживача, в нашому випадку – студента. Проте, це не єдиний споживач освітніх послуг сучасного суспільства, який і саме виступає замовником. Зрештою замовниками є – підприємці, роботодавці, батьки і т.д.

Отже, рівень підготовки викладацьких кадрів є однією з характеристик системи управління якістю освіти. Для оцінки якості кадрового потенціалу використовуються різні показники: компетентність (індикаторами служать – педагогічний стаж, рівень освіти, наукова підготовка, кваліфікаційна категорія і т.д.); задоволеність взаємовідносинами; спрямованість особи педагога (професійні досягнення); активність в самоудосконаленні (перепідготовка, підвищення кваліфікації); творчість. Давати оцінку професіоналові – викладачеві (визначати якість та ефективність його діяльності) можуть

експерти, адміністрація, колеги і звичайно, сам викладач.

Якість – це здатність сукупності властивостей об'єкту(продукції, процесу або системи) задовольняти потребам та очікуванням зацікавлених сторін. Про якісну професійну діяльність викладача і про якість організованого ним освітнього процесу можна говорити використовуючи економічну термінологію, – у разі задоволеності споживачів запропонованими освітніми послугами, а також, якщо існує відповідність властивих (наявних в діяльності) характеристик вимогам. Під вимогою розуміється "потреба або очікування, яке встановлене, передбачається або є обов'язковим".

Можна провести паралелі з питання якості в промисловості та освіті і проаналізувати, як концептуальні положення економіки узгоджуються з плануванням, організацією, контролем результатів освітнього процесу, що відповідає сучасним вимогам (нормам якості):– "ідентифікувати споживачів і визначити їх потреби". Для освіти це означає визначити сферу, в якій планується підготовка фахівця і позначити вимоги, яким він повинен відповідати.

Для організації освітнього процесу це може означати визначення цілей і завдань, які мають бути реалізовані в процесі підготовки фахівця з урахуванням вимог споживачів і реальних стартових можливостей тих, що навчаються.

Література:

1. Педагогика: учеб. для студ. вузов / Под ред. П. И. Пидкасистого. – М.: Российское педагогическое агентство, 1996. – 638с.

2. Липкина Е.Д. Конкурентоспособность вузов на современном рынке образовательных услуг: Монография. / Е.Д. Липкина – Омск: Изд-во ОмГПУ, 2006. – 136с.